

Ruch graniczny oraz przepływ towarów i usług na granicy polsko-białoruskiej w 2019 r.

09.11.2020 r.

↓ 1,6%

Spadek liczby przekroczeń granicy polsko-białoruskiej w porównaniu z 2018 r.

Według danych Straży Granicznej, w 2019 r. liczba przekroczeń granicy polsko-białoruskiej wyniosła 8814,8 tys. i była o 1,6% niższa niż przed rokiem. Wśród przekraczających tę granicę 88,1% stanowili cudzoziemcy (nierezydenci), a 11,9% – Polacy (rezydenci). W odniesieniu do 2018 r. liczba odprawionych cudzoziemców spadła o 2,3%, a Polaków wzrosła o 4,0%.

Ruch graniczny

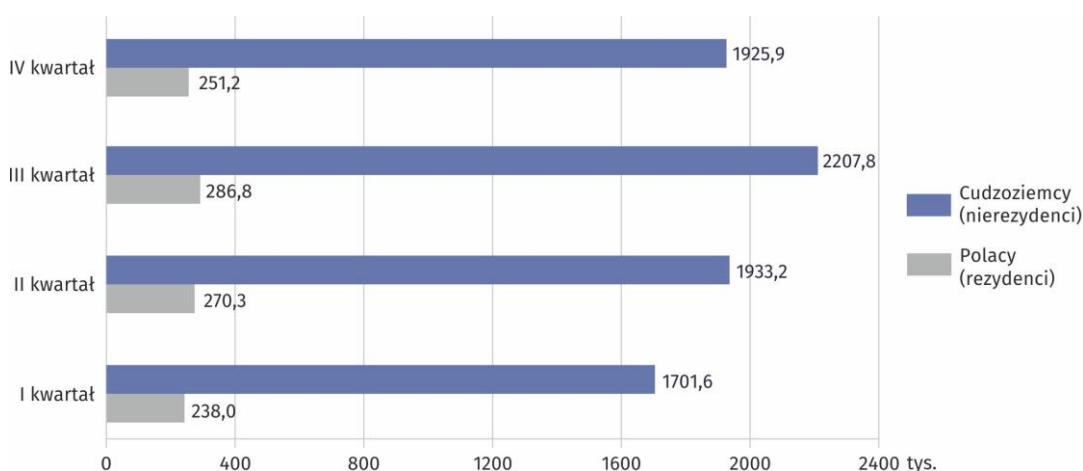
Według danych Straży Granicznej, w 2019 r. liczba przekroczeń granicy polsko-białoruskiej wyniosła 8814,8 tys., tj. o 1,6% mniej niż w roku poprzednim. Największy spadek liczby odpraw w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku zarejestrowano w I kwartale (o 3,7%), zaś najmniejszy – w IV kwartale (o 1,3%). Większy ruch niż rok wcześniej odnotowano tylko w III kwartale analizowanego roku (o 0,7%).

W 2019 r. wśród przekraczających granicę dominowali cudzoziemcy, którzy stanowili aż 88,1% ich ogólnej liczby (przed rokiem – 88,8%). Odprawiani oni byli 7768,5 tys. razy, czyli o 2,3% mniej niż w 2018 r. W ujęciu rocznym największy spadek liczby obcokrajowców przekraczających granicę stwierdzono w I kwartale (o 4,8%). Wzrost ich liczby w stosunku do analogicznego okresu 2018 r. odnotowano tylko w III kwartale (o 0,1%).

W 2019 r. na granicy polsko-białoruskiej odprawiono łącznie 1046,2 tys. Polaków, tj. o 4,0% więcej niż w poprzednim roku. Wzrost liczby przekroczeń w stosunku do analogicznego okresu 2018 r. odnotowano we wszystkich kwartałach, a najwyższy wzrost liczby odprawionych Polaków zaobserwowano w III kwartale (o 6,0%).

Zdecydowaną większość przekraczających granicę polsko-białoruską stanowili cudzoziemcy

Wykres 1. Osobowy ruch graniczny na granicy polsko-białoruskiej na terenie Polski według kwartałów w 2019 r.

W 2019 r. najwięcej przekroczeń granicy zarówno przez cudzoziemców, jak i Polaków odnotowano w III kwartale (28,4% ogółu odpraw cudzoziemców w ciągu roku i 27,4% ogółu odpraw Polaków). Najmniej odpraw obcokrajowców i Polaków, podobnie jak w roku poprzednim, stwierdzono w I kwartale (odpowiednio 21,9% i 22,7%).

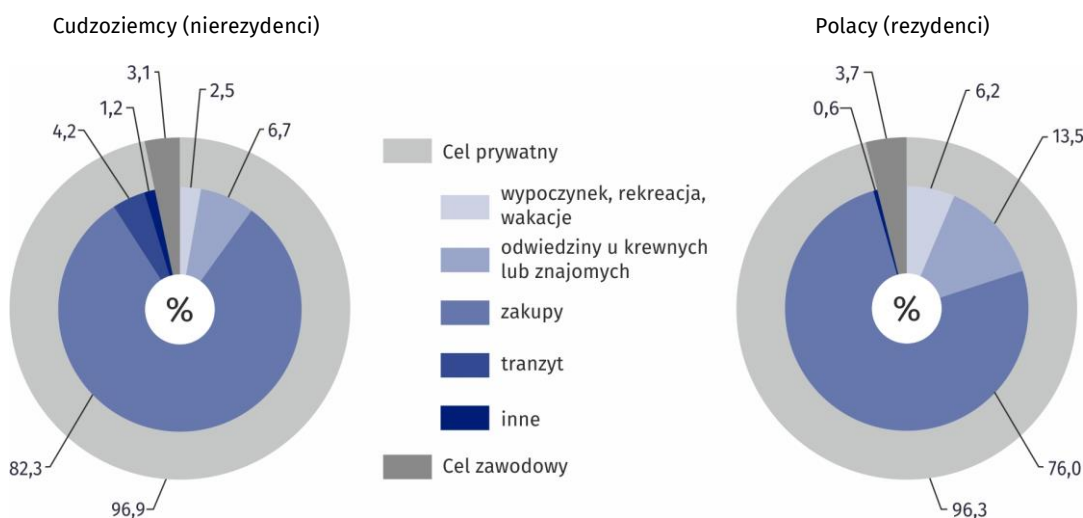
Cel wizyty, odległość miejsca zamieszkania i dokonania zakupów od granicy oraz częstotliwość przekraczania granicy

W 2019 r. zdecydowana większość cudzoziemców przyjeżdżających do Polski (82,3%) jako główny cel wizyty deklarowała zakupy. Odsetek obcokrajowców, którzy przekraczali granicę polsko-białoruską w związku z odwiedzinami u krewnych lub znajomych wyniósł 6,7%. Tranzytem przez Polskę podróżowało 4,2% cudzoziemców. W sprawach zawodowych przyjeżdżało 3,1% obcokrajowców. Niewiele osób (2,5%) przekraczających granicę wskazywało wypoczynek, rekreację, wakacje jako cel wizyty w naszym kraju.

Nieco inaczej przedstawiała się struktura mieszkańców Polski wyjeżdżających za granicę według celu pobytu za granicą. Dominującym celem Polaków przekraczających granicę, podobnie jak cudzoziemców, było dokonanie zakupów. Taki cel podróży zadeklarowało 76,0% spośród nich. Znaczący udział miały też wyjazdy w odwiedzinach do krewnych lub znajomych (13,5% przekraczających granicę). Polacy częściej niż cudzoziemcy wyjeżdżali także w związku z wypoczynkiem, rekreacją, wakacjami (6,2%) oraz w celach zawodowych (3,7%).

Głównym celem wyjazdów za granicę, zarówno w przypadku cudzoziemców jak i Polaków było dokonanie zakupów

Wykres 2. Struktura cudzoziemców (nierezydentów) i Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według celu pobytu za granicą w 2019 r.

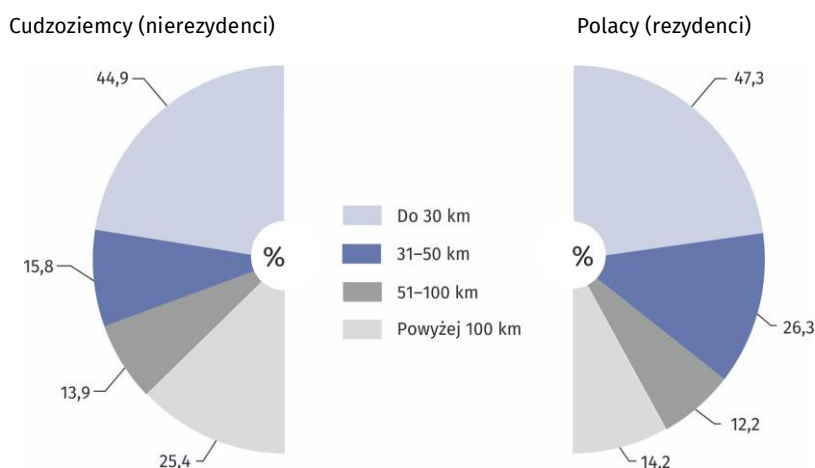

Większość podróżujących cudzoziemców (60,7%) zamieszkiwała w odległości do 50 km od granicy, przy czym 44,9% – w pasie 0–30 km. W odległości 51–100 km od granicy mieszkało 13,9% cudzoziemców, natomiast powyżej 100 km – 25,4%. W porównaniu z 2018 r. zaobserwowano spadek udziału podróżujących cudzoziemców zamieszkujących w odległości do 30 km od granicy (o 2,3 p. proc.). Najwyższy wzrost zanotowano zaś w przypadku cudzoziemców, którzy mieszkali w pasie 31–50 km od granicy (o 1,2 p. proc.).

Struktura Polaków przekraczających granicę polsko-białoruską według odległości miejsca zamieszkania od granicy kształtowała się następująco: 73,6% ogólnej ich liczby mieszkało do 50 km od granicy, z tego 47,3% – do 30 km, w pasie 51–100 km zamieszkiwało 12,2%, a powyżej 100 km – 14,2%. W porównaniu z 2018 r. spadek odsetka odnotowano w przypadku Polaków mieszkających w pasie 31–50 km od granicy (o 1,8 p. proc.), a jego najwyższy wzrost dotyczył osób mieszkających w odległości do 30 km od granicy (o 0,9 p. proc.).

Większość podróżujących cudzoziemców i Polaków mieszkała w odległości do 50 km od granicy

Wykres 3. Struktura cudzoziemców (nierezydentów) i Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według odległości miejsca zamieszkania od granicy w 2019 r.

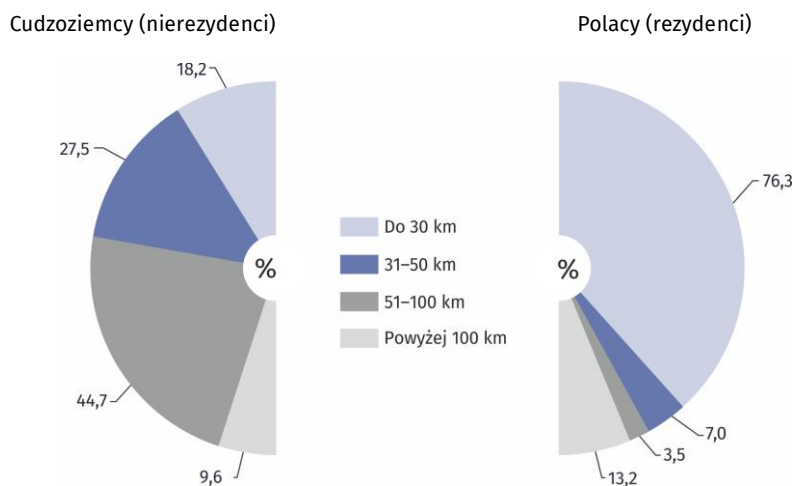

Najwięcej cudzoziemców przekraczających granicę polsko-białoruską (45,7% ogółu) dokonywało zakupów w odległości do 50 km od granicy, przy czym tylko 18,2% w pasie 0–30 km. Znaczna część obcokrajowców (44,7%) nabywała towary i usługi w pasie 51–100 km od granicy.

W przypadku Polaków struktura ta kształtowała się odmiennie. W odległości do 50 km od granicy zakupów dokonywało aż 83,3% spośród nich, przy czym 76,3% w pasie do 30 km. Tylko 3,5% Polaków deklarowało zakupy w odległości 51–100 km od przejścia granicznego.

Najwięcej cudzoziemców i Polaków dokonywało zakupów w odległości do 50 km od granicy

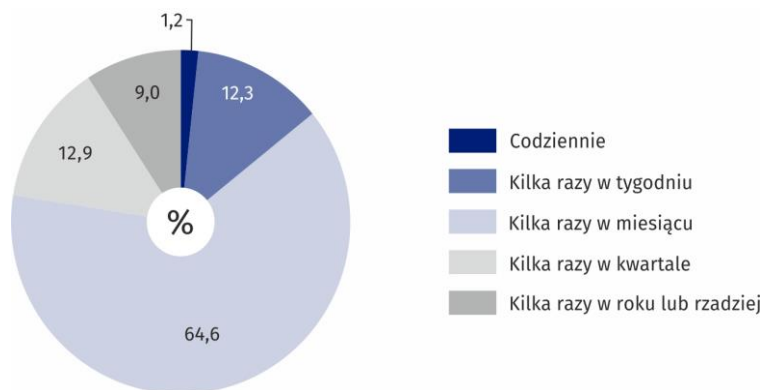
Wykres 4. Struktura cudzoziemców (nierezydentów) i Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według odległości miejsca dokonywania zakupów od granicy w 2019 r.

W 2019 r. większość cudzoziemców (64,6%) deklarowała, że przekracza granicę polsko-białoruską kilka razy w miesiącu (o 2,0 p. proc. mniej niż rok wcześniej). Znacznie mniejszy odsetek stanowiły osoby, które przekraczały granicę kilka razy w kwartale, kilka razy w tygodniu oraz kilka razy w roku lub rzadziej – odpowiednio 12,9%, 12,3% i 9,0% ogółu cudzoziemców. Codziennie odwiedzało nasz kraj tylko 1,2% nierezydentów przekraczających tę granicę.

Większość cudzoziemców przekraczała granicę polsko-białoruską kilka razy w miesiącu

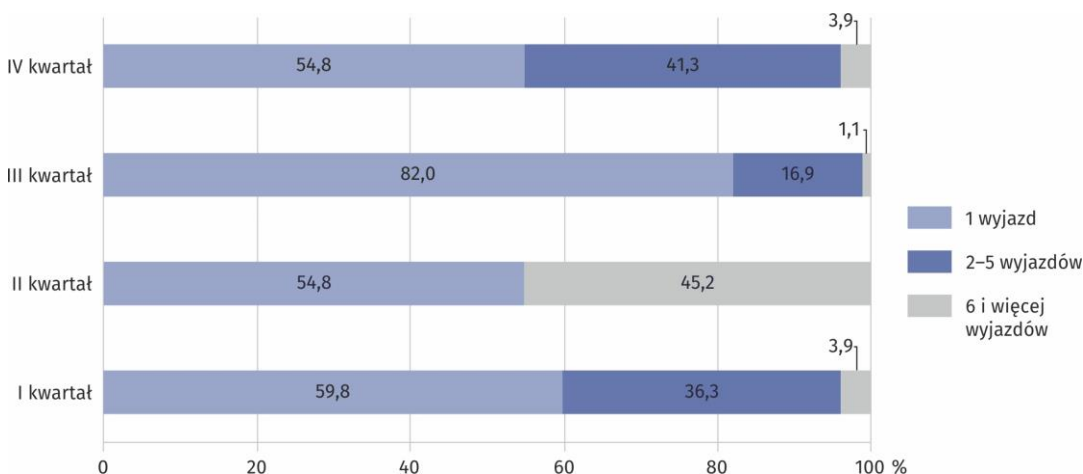
Wykres 5. Struktura cudzoziemców (nierezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według częstotliwości przekraczania granicy w 2019 r.

Spośród mieszkańców Polski przekraczających granicę polsko-białoruską (łącznie z przekroczeniami granicy na 1 dzień) w poszczególnych kwartalach 2019 r. zdecydowana większość odbyła tylko 1 wyjazd w kwartale. Najwyższy odsetek takich osób odnotowano w III kwartale (82,0%), zaś najniższy w II i IV kwartale (54,8%).

Mieszkańcy Polski najczęściej przekraczali granicę polsko-białoruską jeden raz w kwartale

Wykres 6. Struktura Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według liczby wyjazdów w kwartale w 2019 r.

Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą

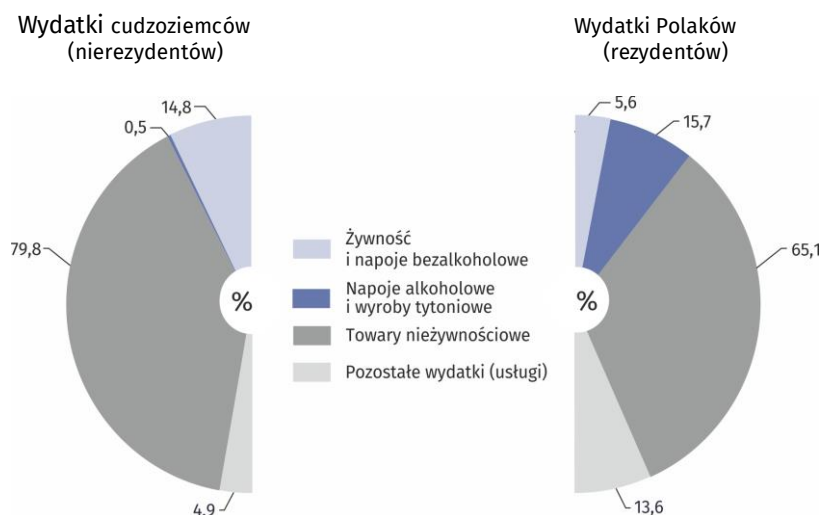
Szacunkowa wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-białoruską w 2019 r. wyniosła 2367,5 mln zł, natomiast wydatki poniesione za granicą przez Polaków ukształtowały się na poziomie 98,0 mln zł. W odniesieniu do 2018 r. wydatki cudzoziemców spadły o 2,6%, natomiast Polaków wzrosły o 5,0%. W omawianym roku cudzoziemcy najwyższe wydatki ponieśli w III kwartale i wyniosły one 649,1 mln zł, zaś najniższe w I kwartale – 551,9 mln zł. Polacy w 2019 r. na zakupy za granicą również najwięcej wydali w III kwartale – 27,3 mln zł, a najmniej w I kwartale – 21,9 mln zł.

Wydatki poniesione przez cudzoziemców na zakup towarów i usług w Polsce były niższe, a wydatki Polaków za granicą wyższe niż w 2018 r.

W 2019 r. cudzoziemcy przekraczający granicę polsko-białoruską największe środki przeznaczali na zakup towarów nieżywnościowych. Ich wartość wyniosła 1889,2 mln zł, co stanowiło 79,8% ogółu wydatków cudzoziemców w Polsce. W porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszyły się one o 4,5%. Na żywność i napoje bezalkoholowe cudzoziemcy wydali 351,2 mln zł, co stanowiło 14,8% ogólnej kwoty ich wydatków w Polsce. Z kolei na napoje alkoholowe oraz wyroby tytoniowe przeznaczali 12,3 mln zł (0,5%). W stosunku do poprzedniego roku wydatki na pierwszą z wyżej wymienionych grup towarów wzrosły o 5,1%, a na drugą – spadły o 8,2%. Na usługi cudzoziemcy przeznaczali 114,8 mln zł, tj. 4,9% wszystkich wydatków poniesionych w Polsce. W 2019 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, wartość środków wydanych na ten cel zwiększyła się o 8,7%.

W strukturze wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą dominowały środki przeznaczone na zakup towarów nieżywnościowych

Wykres 7. Struktura wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców (nierezydentów) i za granicą przez Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski w 2019 r.

Polacy przekraczający granicę polsko-białoruską w omawianym roku na zakup towarów nieżywnościowych wydali 63,8 mln zł, co stanowiło 65,1% ogółu ich wydatków. W porównaniu z 2018 r. oznacza to wzrost o 5,5%. Na zakup napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych Polacy przeznaczili 15,4 mln zł, tj. o 1,3% mniej niż rok wcześniej. Stanowiło to 15,7% wszystkich wydatków Polaków za granicą. Na zakup towarów żywnościowych i napojów bezalkoholowych Polacy przeznaczili tylko 5,5 mln zł (5,6% ogółu wydatków) i było to o 7,8% więcej niż w roku poprzednim. Na usługi Polacy przekraczający granicę polsko-białoruską w 2019 r. wydali 13,3 mln zł (o 9,9% więcej niż przed rokiem), czyli 13,6% ogólnej wartości środków wydatkowanych za granicą.

W 2019 r. cudzoziemcy przekraczający granicę polsko-białoruską najwięcej środków pieniężnych wydali na zakup towarów i usług w odległości do 50 km od granicy. Wydatki na tym obszarze wyniosły 1093,2 mln zł, co stanowiło 46,2% ich ogólnej kwoty. Były one o 3,8% niższe w stosunku do zanotowanych w poprzednim roku. Zdecydowana większość tych środków, tj. 718,4 mln zł (30,4% ogółu), była wydatkowana w odległości 31–50 km od granicy. Nieco mniejsze wydatki poniesiono w odległości 51–100 km od granicy. Ich wartość osiągnęła poziom 1050,3 mln zł (o 3,0% niższy niż w 2018 r.), co stanowiło 44,4% ogólnej kwoty przeznaczonej na zakupy przez cudzoziemców. Najmniejsze wydatki cudzoziemców odnotowano w odległości powyżej 100 km od granicy (221,9 mln zł, tj. 9,4% ogółu) i były one o 12,8% wyższe niż w roku poprzednim. Wyodrębniając z ogólnej wartości wydatków środki przeznaczone na usługi, zaobserwowano, że cudzoziemcy przebywający w odległości powyżej 100 km od granicy przeznaczili na ten cel najwięcej, bo aż 26,3% całości poniesionych wydatków (o 10,2% więcej niż w roku poprzednim). W strukturze wydatków wszystkich cudzoziemców środki przeznaczone na usługi stanowiły tylko 4,9%.

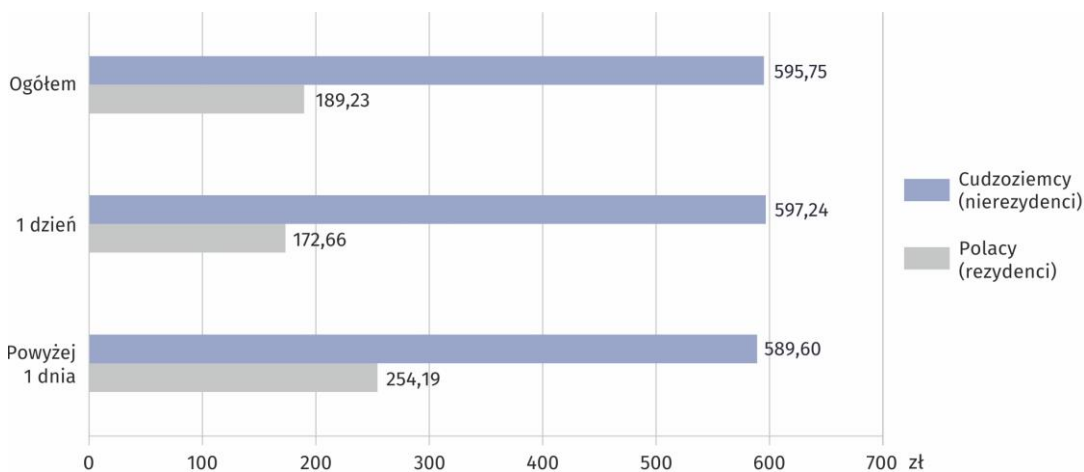
W analizowanym roku Polacy, podobnie jak cudzoziemcy, największe wydatki na zakup towarów i usług ponieśli w pasie do 50 km od granicy. Wyniosły one 83,1 mln zł, co stanowiło 84,8% ogółu ich wydatków. Były one o 5,3% wyższe w stosunku do zanotowanych w roku poprzednim. Znaczna część tej kwoty (74,1 mln zł, tj. 75,6% ogółu) wydatkowana została w pasie do 30 km od granicy. Zakupów o mniejszej wartości Polacy dokonali w odległości 51–100 km (1,8 mln zł, tj. 1,8%) oraz powyżej 100 km od granicy (13,1 mln zł, tj. 13,4%). Osoby przebywające w odległości powyżej 100 km od granicy przeznaczyły na usługi aż 43,5% całości swoich wydatków, podczas gdy środki przeznaczone na ten cel stanowiły tylko 13,6% ogólnych wydatków poniesionych przez Polaków za granicą.

Średnie wydatki przypadające na 1 osobę, poniesione w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-białoruską w 2019 r. ukształtowały się na poziomie 596 zł i były o 7,2% niższe w porównaniu z zanotowanymi w 2018 r. Z kolei średnie wydatki poniesione za granicą przez Polaków wyniosły 189 zł i utrzymały się na zbliżonym poziomie w stosunku do zanotowanego rok wcześniej. W przypadku cudzoziemców najwyższe przeciętne wydatki na 1 osobę (636 zł) odnotowano w I kwartale, zaś najniższe (571 zł) w III kwartale 2019 r.

Zarówno cudzoziemcy, jak i Polacy największe wydatki na zakup towarów i usług ponieśli w odległości do 50 km od granicy

W przypadku Polaków były to odpowiednio IV kwartał (198 zł) oraz II kwartał (182 zł) omawianego roku.

Wykres 8. Średnie wydatki poniesione przez jednego cudzoziemca (nierezydenta) w Polsce oraz jednego Polaka (rezydenta) za granicą według czasu pobytu w 2019 r.

W porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszyły się średnie wydatki poniesione przez jednego cudzoziemca przekraczającego granicę polsko-białoruską, natomiast wydatki poniesione przez jednego Polaka przekraczającego tę granicę utrzymały się na zbliżonym poziomie

W 2019 r. przeciętne wydatki przypadające na jednego cudzoziemca, którego czas pobytu nie przekraczał 1 dnia, kształtowały się na poziomie 597 zł. Dla osób deklarujących dłuższy pobyt średnie wydatki były nieco niższe i wyniosły 590 zł. W przypadku Polaków wydatki osiągnęły odpowiednio wartość 173 zł i 254 zł.

Osoby przebywające za granicą dłużej niż 1 dzień ponosiły wielokrotnie wyższe wydatki na usługi w porównaniu z wyjeżdżającymi za granicę na 1 dzień. Przeciętne wydatki na ten cel w przypadku wyjazdów z noclegami stanowiły 21,4% średnich wydatków przypadających na jednego cudzoziemca oraz 37,9% średnich wydatków przypadających na jednego Polaka, podczas gdy dla przekraczających granicę na 1 dzień ukształtowały się odpowiednio na poziomie 0,9% i 4,5%.

Uwaga

Opracowanie powstało na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach”. Metodologia badań została przygotowana przez Główny Urząd Statystyczny i Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki. Szczegółowe wyjaśnienia dotyczące tych badań znajdują się w zeszycie metodologicznym dostępnym na stronie Głównego Urzędu Statystycznego:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/zeszyty-metodologiczne/badania-podrozy-rezydentow-oraz-pryjazdow-nierezydentow-do-polski,1,1.html>

Dane o ruchu granicznym pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej i obejmują wszystkie przejścia graniczne (drogowe, kolejowe i rzeczne). Dotyczą one liczby przekroczeń granicy – osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy tę granicę przekracza.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Białymstoku
Dyrektor Ewa Kamińska-Gawryluk
Tel: 85 749 77 15

Rozpowszechnianie:
Informatorium Statystyczne
Tel: 85 749 77 45, 85 749 77 88

 bialystok.stat.gov.pl

 @Bialystok_STAT

 @UrzadStatystycznywBialymstoku

Powiązane opracowania

[Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 2019 r.](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Cudzoziemcy](#)

[Nierezydenci](#)

[Przejście graniczne](#)

[Rezydenci](#)

[Ruch graniczny](#)